

**НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОБУДА 1927“ – с. САМОРАНОВО,
общ. Дупница, обл. Кюстендил, 2620, ул. „Раковска“ №1**

Отчет за 2022 година,
по програма за развитие на читалищната дейност
на Народно читалище „Пробуда 1927” – с. Самораново,
община Дупница, съгласно чл. 26, ал. 2
от Закона за народните читалища

Дейността на НЧ „Пробуда 1927“ през 2022 г. се осъществи в унисон с годишния план и стратегията за развитие на читалищното дело в с. Самораново. Тя се характеризира със значителна интензивност и динамичност по отношение на изработените и реализирани проекти, като най-съществено значение имат начинанията свързани с опазване на нематериалното културно наследство. Такъв е проектът „Автентични, акапелни песни от Дупнишко“, по който се събра група от четиринадесет жени от общините Дупница и Сапарева баня. Участниците, под ръководството на местни професионалисти, бяха обучени да изпълняват десет традиционни песни, предоставени от читалищата в Самораново, Сапарево, Сапарева баня и Овчарци, на които се направи аудио запис. Записът ще излезе на материален носител и ще бъде прикрепен към книжно издание, в което освен текстовете на песните ще има и нотация (тази част от проекта ще се реализира през 2023 г.). Продуктът от този проект ще бъде предоставян безвъзмездно на всички желаещи да се сдобият с него.

Следващите два проекта, които нашето читалище реализира, са свързани с четенето. Първият е по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” и съгласно него закупихме 91-о заглавия на книги. Наред с тях, обогатяването на библиотечния фонд продължи и със закупуването на книги със средства от бюджета и дарения (сред които се откроява дарението на Центъра за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“, състоящо се от осем фототипни издания на старопечатни книги). Като институция дом на книгата, за нас е важно книгите да достигнат до повече хора и броя на четящите да се увеличава, поради което се стремим:

1. да предлагаме нова и разнообразна литература, но без това да е за сметка на класиката;

2. да осигурим съвременна и многофункционална материална база за читателите и книгите;
3. чрез квалифициран персонал да предоставим предлаганите от нас услуги.

Следвайки горепосочените цели през изминалата година, наред с обезпечаването с нови книги, успяхме да завършим ремонта на библиотеката и днес тя отговаря на всички изисквания за съхранение и достъп до книжните единици (осигуриха се уреди за влагоабсорбиране, имерване на влажността и температурата, създадоха се кътове за четене и се закупиха нови стелажи, а пространствата над тях се изпълниха с образите на възрожденци, писатели и поети). Също така, служителите в библиотеката (читалищен секретар и читалищен библиотекар) взеха участие в следните мероприятия:

1. Обучение по медийна грамотност проведено в Регионална библиотека „Емануил Попдимитров” – гр. Кюстендил (24 април);
2. „Инвестираме в библиотеките – инвестираме в бъдещето ни” – среща на библиотекарите в област Кюстендил (11 май).

Вторият проект свързан с четенето, е създаването на литературен клуб. Неговата цел е да събира четящите хора от региона и те да общуват помежду си. По предварително уточнена дата и час, обявена в социалните мрежи, участниците се събират ежемесечно, за да коментират впечатленията си от съответното произведение.

През изминалата година по повод 260 години от написването на „История славянобългарска“ и 300 години от рождението на Паисий Хилендарски, инициирахме конкурс за ученическо есе на тема: „България без Паисий и „История славянобългарска“...?“, като изпратихме покани до училищата в общините Дупница, Сапарева баня, Бобов дол и Бобошево. Конкурсът прескочи административните граници на посочените общини, тъй като участници бяха от всички краища на страната (това е показателно ...обръщам внимание на представителите на ОбС Дупница... *младите хора имат нужда някъде да представят таланта и творчеството си!*). Есетата бяха оценени от експертно жури, а победителите наградени с ваучери за книги и екземпляр от паисиевия труд.

Чрез финансовата помощ на фонд за подпомагане на местни инициативи към община Дупница, реализирахме проект „Читалищно кино“, който цели да представя на обществеността документални продукции с най-различна тематика. Основно място заема проблематиката на културното наследство, но по желание на публиката се прожектира и игрално кино.

Предвижда се по покана на читалища, клубове и друг вид обществени институции да се реализират изнесени прожекции, като всички дейности се и ще се осъществяват безвъзмездно.

2022 г. по отношение на читалищното дело и развитието на самодейството в НЧ „Пробуда 1927“, изразено в разучаването, усъвършенстването и представянето на шопската песенна традиция, може да се окаже като една значително успешна година. През посочения период самодейните ни състави надградиха постиженията от предходния сезон и успяха да завоюват следните отличия: медали – 11 бр. (7 златни; 3 сребърни; 1 бронзов); грамоти – 10 бр.; дипломи – 16 бр.; плакети – 1 бр.; статуетки – 7 бр.; запис в БНР – 2 бр. (по повод представянето на събора в Копривщица, на който бяхме един от шесте представители за област Кюстендил). Текущото на кадри продължава да бъде интензивно, но обособените ядра на съставите и професионализма на художествения ръководител са в основата на запазването на качеството на изпълнението. Корепетиторът Иван Бранков след 8 годишно партньорство (2015-2022) беше сменен с нов – Иван Баничарски (юни 2022), който със своя труд също допринесе за добрите резултати. Шест човека са напуснали групите, а новодошлите са осем, с което общият брой на самодейците възлиза на: 43 човека, от които 32-ма пеещи, 10 коледари и 1 корепитор.

...

Културният календар на НЧ „Пробуда 1927“ се реализира в следната последователност:

1. 6 януари: по повод 174 години от рождението на големия български поет и революционер Христо Ботев, съвместно с учениците от ПГ към ОУ „Христо Ботев“ рецитирахме негови стихове;
2. 14 януари: самодейните ни състави взеха участие във възстановката и музикалната програма, по повод „Освобождението на Дупница от османско-турско робство“;
3. 15 януари: пресъздаване на ритуала „Поливане“ характерен за Бабин ден – съвместно с читалищата от община Дупница;
4. 18 февруари: отбелязване на 149 години от обесването на Васил Левски, с рецитал „Помним те, Апостоле! Помним заветите ти!“, реализиран съвместно с НЧ „Ген. Г. Тодоров – 2011“;

5. 19 февруари: участие със стихове на деца от читалийоните формации в поклонението пред паметника на Апостола, в гр. Дупница;
6. 21-28 февруари: работилница за мартеници, реализирана с деца от селото;
7. 1 март: посрещане на Баба Марта, съвместно с Детската градина в селото;
8. 3 март: честване на Националния празник на България, с празнична програма – „144 години Свобода” и шествие от центъра на селото до паметника на загиналите за Родината – поднасяне на венци и цветя;
9. 5 март: самодейците от ДФГ пъха в Общинската художествена галерия гр. Дупница, при представяне на книгата „Боянския майстор” на Ивелина Радионова;
10. 15 април: съвместно участие с ОУ „Христо Ботев” в инициативата за насърчаване на четенето „Остави всичко и чети“, организирана от Детски книги, Фондация Глобални библиотеки – България и Българска библиотечно-информационна асоциация;
11. 20 април: организиране на викторина по повод 146-та годишнина от избухването на Априлското въстание;
12. 21 април: на Велики четвъртък, съвместно с ОУ „Христо Ботев” боядисахме яйца, по инициативата „За един по-цветен Великден”, които яйца дарихме на самотни хора от селото;
13. 25 май: участие на ДФГ, ЖФГ и МФГ в „Майски празници на културата“ – гр. Дупница;
14. 2 юни: участие на ДФГ в програмата за събора на с. Бистрица;
15. 5 юни: участие на фолклорните групи на МФФ „Шопски наниз” – гр. Костинброд;
16. 13 юни: организиране и представяне на музикална програма за традиционния събор на селото на „Свети Дух”;
17. 25 юни: ДФГ участва на ДФФ „Слънце иде” – с. Дрен;
18. 27 юни: участие на ЖФГ и МФГ във ФФ „Да запеем заедно песните на Средногорието” – с. Чавдар;
19. 2 юли: участие на ЖФГ и МФГ във ФФ „Витошки напеви“ – с. Кладница;
20. 5 юли – посещение на учениците от 7-ми клас в ОУ „Христо Ботев“, на изложбата посветена на 140 години от рождението на Владимир Димитров – Майстора, в Художествената галерия на гр. Кюстендил. Мероприятието е организирано по повод написването и отпечатването на книжка с есета и размисли същите ученици;
21. 17 юли: участие на ЖФГ и МФГ в Църногорски събор „В сърцето на Граово” – с. Гигенци;

22. 18 юли: тържествено честване на 185-та година от рождението на Васил Левски, пред паметника на Апостола в село Самораново, съвместно с НЧ „Ген. Г. Тодоров – 2011”. Поднасяне на венци и цветя. Участие на самодейците и в празничната програма на община Дупница;
23. 6 август: XII Национален събор на народното творчество – гр. Копривщица. Женската фолклорна група за автентичен фолклор, премина през регионален подбор и бе допусната за участие на събора заедно с още 5 фолклорни състава от област Кюстендил;
24. 15 август:ДФГ участва в програмата на събора в с. Сапарево;
25. 21 август: участие на ЖФГ и МФГ в ФФ „Струма пее” – гр. Невестино;
26. 26 август: участие на певческите състави на ФФ „Свири ми се, пее ми се, оро ми се игра” – с. Баня;
27. 6 септември: с рецитал пред паметника на загиналите за Родината и поднасяне на венци и цветя, отбелязахме 137 години от Съединението на Княжество България с Източна Румелия;
28. 22 септември: музикална програма и поднасяне на венци и цветя венци пред паметника на загиналите за Родината, по повод 114-та година от обявяването на Независимостта на България;
29. 8 октомври: участие на ЖФГ и МФГ в XVII МФФ ”Малешево пее и танцува” – с. Микрево, общ. Струмьяни;
30. 22 октомври: „95 години – Просвета и Светлина”, празничен концерт посветен на 95 години от създаването на НЧ „Пробуда 1927” – с. Самораново;
31. 1 ноември: в празничния Ден на будителите, поставихме началото на проекта „Читалищно кино”, с прожекция на документален филм за живота и делото на Св. Паисий Хилендарски. Обявяване на резултатите и награждаване на победителите от конкурса за ученическо есе на тема: „България без Паисий и „История славянобългарска”...?“, обявен във връзка с отбелязването на 300 години от рождението на Паисий Хилендарски и 260 години от написването на „История славянобългарска”;
32. 25 декември: коледен концерт с участието на фолклорните състави и Коледарската група.

21 март 2023 г.

Председател: .....

/Емил Севдин/